

OBSAH

Předmluva ke třetímu vydání	7	Předmluva k prvnímu vydání	8
Předmluva k druhému vydání	8	Úvod	16

I. VYŠETŘOVACÍ METODY V PNEUMOLOGII

1 Anamnéza a fyzikální vyšetření v pneumologii <i>Vladimír Koblížek, Vítězslav Kolek, Jaromír Zatloukal</i>	19	5.2	Přehled metod	55
1.1 Úvod	19	5.3	Vlastní mikrobiologické metody	55
1.2 Anamnéza	19	5.4	Odběr materiálu a jeho transport do laboratoře	57
1.3 Fyzikální vyšetření u plicních chorob	25	5.5	Závěr – perspektivy	60
1.4 Závěr – perspektivy	31	6 Mikromorfologická vyšetření u patologických stavů respiračního traktu <i>Aleš Ryška</i>	61	
2 Biochemická a hematologická vyšetření v pneumologii <i>Libor Fila</i>	32	6.1	Úvod	61
2.1 Úvod	32	6.2	Přehled metod	61
2.2 Přehled metod	32	6.3	Jednotlivé metody	62
2.3 Jednotlivé metody	32	6.4	Závěr – perspektivy	65
2.4 Závěr – perspektivy	37	7 Zobrazovací metody <i>Jaroslav Polák, Pavel Koranda, Vratislav Sedlák, Petr Bachan</i>	67	
3 Imunitní systém respiračního ústrojí a imunologické vyšetřovací metody v pneumologii <i>Ilja Stříž</i>	38	7.1	Radiologické vyšetřovací metody <i>Jaroslav Polák</i>	67
3.1 Úvod	38	7.2	Radionuklidové vyšetřovací metody <i>Pavel Koranda</i>	84
3.2 Anatomická struktura imunitního systému	38	7.3	Vyšetřování hrudníku ultrazvukem <i>Vratislav Sedlák, Petr Bachan</i>	90
3.3 Imunitní reakce	43	8 Vyšetřování plicních funkcí <i>Jana Kociánová</i>	98	
3.4 Imunologické vyšetřovací metody	45	8.1	Úvod	98
3.5 Závěr – perspektivy	49	8.2	Přehled metod	98
4 Principy imunogenetických vyšetřovacích metod <i>Eva Kriegová, Martin Petřek</i>	50	8.3	Jednotlivé metody	99
4.1 Úvod	50	8.4	Shrnutí	109
4.2 Přehled metod používaných v imunogenetice	50	8.5	Závěr – perspektivy	111
4.3 Principy nejčastěji používaných metod	50	9 Endoskopické a punkční vyšetřovací techniky <i>Vítězslav Kolek, Vratislav Sedlák</i>	112	
4.4 Závěr – perspektivy	54	9.1	Diagnostická bronchologie <i>Vítězslav Kolek</i>	112
5 Mikrobiologické vyšetřovací postupy v diagnostice plicních nemocí <i>Milan Kolář</i>	55	9.2	Punkční techniky v pneumologii <i>Vratislav Sedlák, Vítězslav Kolek</i>	118
5.1 Úvod	55			

II. ONEMOCNĚNÍ DOLNÍCH DÝCHACÍCH CEST

10 Akutní tracheobronchitida <i>Vítězslav Kolek</i>	123	10.5	Diagnostika	125
10.1 Definice	123	10.6	Léčba	125
10.2 Epidemiologie	123	10.7	Diferenciální diagnóza	125
10.3 Etiologie a patogenéze	123	10.8	Prognóza	125
10.4 Klinický obraz	123			

11	Jiná onemocnění průdušnice <i>Vítězslav Kolek</i>	126	13.5	Etiologie a patogeneze	170
11.1	Jiné záněty průdušnice	126	13.6	Klinický obraz	172
11.2	Vrozená onemocnění	127	13.7	Diagnostika	172
11.3	Onemocnění nejasné etiologie	127	13.8	Léčba	180
11.4	Nádory průdušnice	128	13.9	Diferenciální diagnóza	190
11.5	Stenóza průdušnice	128	13.10	Prognóza	191
11.6	Transplantace průdušnice	130			
12	Chronická obstrukční plicní nemoc (CHOPN) <i>Viktor Kašák, Vladimír Koblížek</i>	131	14	Bronchiektazie <i>Vítězslav Kolek</i>	192
12.1	Souhrn	131	14.1	Souhrn	192
12.2	Definice	133	14.2	Definice	192
12.3	Definice exacerbace	135	14.3	Epidemiologie	192
12.4	Epidemiologie	137	14.4	Etiologie a etiopatogeneze	192
12.5	Etiologie a patogeneze	137	14.5	Klinický obraz	193
12.6	Klinický obraz	140	14.6	Diagnostika	194
12.7	Diagnostika, klasifikace a vyšetřovací metody	141	14.7	Léčba	195
12.8	Monitorování	151	14.8	Diferenciální diagnóza	196
12.9	Léčba stabilizované nemoci	152	14.9	Prognóza	196
12.10	Nefarmakologická léčba	158	15	Bronchiolitidy <i>Vítězslav Kolek</i>	197
12.11	Léčba exacerbace	159	15.1	Souhrn	197
12.12	Diferenciální diagnóza	161	15.2	Definice	197
12.13	Prognóza	162	15.3	Epidemiologie	197
13	Asthma bronchiale <i>Viktor Kašák, Milan Teřl</i>	164	15.4	Etiologie a patogeneze	197
13.1	Souhrn	164	15.5	Klinický obraz	198
13.2	Definice	164	15.6	Diagnostika	198
13.3	Definice exacerbace	169	15.7	Některé klinicky významné typy bronchiolitid	198
13.4	Epidemiologie	169	15.8	Léčba	200
			15.9	Diferenciální diagnóza	200
			15.10	Prognóza	200

III. ZÁNĚTLIVÁ ONEMOCNĚNÍ PLIC

16	Infekční pneumonie <i>Vítězslav Kolek, Jana Skříčková</i>	203	17.3	Etiologie a patogeneze	225
16.1	Souhrn	203	17.4	Aspirační pneumonie	225
16.2	Definice	203	17.5	Inhalační pneumonie	226
16.3	Epidemiologie	205	17.6	Ostatní neinfekční pneumonie – pneumonitidy	227
16.4	Etiologie a patogeneze	205	17.7	Diferenciální diagnóza	227
16.5	Klinický obraz	206	17.8	Prognóza	227
16.6	Diagnostika	206	18	Plicní absces <i>Vítězslav Kolek</i>	228
	<i>Jana Skříčková</i>		18.1	Definice	228
16.7	Léčba	219	18.2	Epidemiologie	228
	<i>Jana Skříčková</i>		18.3	Etiologie a patogeneze	228
16.8	Diferenciální diagnóza	224	18.4	Klinický obraz	228
16.9	Prognóza	224	18.5	Diagnostika	229
17	Neinfekční záněty plic <i>Vítězslav Kolek</i>	225	18.6	Léčba	229
17.1	Definice	225	18.7	Diferenciální diagnóza	230
17.2	Epidemiologie	225	18.8	Prognóza	230

IV. TUBERKULÓZA A JINÉ MYKOBAKTERIÓZY

19	Tuberkulóza <i>Vítězslav Kolek</i>	233	19.3	Epidemiologie	235
19.1	Souhrn	233	19.4	Etiologie a patogeneze	237
19.2	Definice	233	19.5	Klinický obraz	239

19.6	Mimoplicní tuberkulóza	240	20	Netuberkulózní mykobakteriízy <i>Vítězslav Kolek</i>	252
19.7	Diagnostika	240	20.1	Definice	252
19.8	Léčba	244	20.2	Epidemiologie	252
19.9	Diferenciální diagnóza	247	20.3	Etiologie a patogenéze	252
19.10	Prognóza	248	20.4	Klinický obraz	253
19.11	Dozor a dohled	248	20.5	Diagnostika	253
19.12	Prevence – BCG vakcinace	249	20.6	Léčba	254
19.13	Chemoprolaxe dětí v ČR	250	20.7	Diferenciální diagnóza	255
			20.8	Prognóza	255
			20.9	Dispenzární péče	255

V. INTERSTICIÁLNÍ PLICNÍ PROCESY

21	Obecná charakteristika intersticiálních plicních procesů <i>Martina Vašáková</i>	259	23.5	Jiné granulomatózy	291
21.1	Souhrn	259	23.6	Granulomatózy u primárních poruch imunity <i>Martina Doubková</i>	292
21.2	Definice	261	24	Exogenní postižení plicního intersticia <i>Martina Vašáková</i>	294
21.3	Epidemiologie	261	24.1	Exogenní alergická alveolitida	294
21.4	Etiologie a patogenéze	261	24.2	Pneumokoniózy	297
21.5	Klinický obraz	261	24.3	Polékové poškození plic	298
21.6	Diagnostika	262	24.4	Ilegální drogy	301
21.7	Multidisciplinární diskuze	267	24.5	Postiradiační pneumonie/fibróza	301
21.8	Léčba	267	25	Postižení plic u systémových onemocnění, vaskulitid a idiopatických středních zánětů <i>Martina Vašáková, Vítězslav Kolek</i>	303
21.9	Prognóza	267	25.1	Postižení plic u systémových nemocí pojiva	303
21.10	Akutní exacerbace IPP	267	25.2	Postižení plic u systémových vaskulitid	309
22	Idiopatické intersticiální pneumonie <i>Martina Vašáková</i>	269	25.3	Difúzní alveolární hemoragie	316
22.1	Hlavní idiopatické intersticiální pneumonie	269	25.4	Plicní postižení u idiopatických středních zánětů	318
22.2	Vzácné idiopatické intersticiální pneumonie	276	26	Vzácné intersticiální plicní procesy <i>Martina Vašáková</i>	320
22.3	Neklasifikovatelné idiopatické intersticiální pneumonie	276	26.1	Intersticiální plicní procesy spojené s eozinofilií	320
22.4	Syndrom kombinované fibrózy a emfyzému	276	26.2	Amyloidóza	326
23	Sarkoidóza a jiné plicní granulomatózy <i>Vítězslav Kolek</i>	279	26.3	Alveolární proteinóza	327
23.1	Sarkoidóza	280	26.4	Lymfangioleiomyomatóza	327
23.2	Granulomatóza s polyangiitidou (Wegenerova granulomatóza)	290	26.5	Plicní alveolární mikrolitiáza	328
23.3	Eozinofilní granulomatóza s polyangiitidou (Syndrom Churga-Straussové)	290			
23.4	Plicní histiocytóza z Langerhansových buněk	290			

VI. NÁDORY PLIC A PRŮDUŠEK

27	Karcinom plic <i>Jana Skříčková</i>	331	27.6	Diagnostika	335
27.1	Definice	331	27.7	Diferenciální diagnostika	338
27.2	Dělení karcinomu plic podle biologických vlastností a morfologická klasifikace	331	27.8	Léčba <i>Vítězslav Kolek</i>	338
27.3	Epidemiologie	333	27.9	Prognóza	356
27.4	Etiologie	333	27.10	Registry nákladné léčby karcinomu plic	357
27.5	Klinický obraz	334			

28	Jiné nádory plic a průdušek <i>Jana Skříčková</i>	360	29	Sekundární nádory plic <i>Jana Skříčková</i>	364
28.1	Karcinoid	360	29.1	Definice	364
28.2	Vzácné typy karcinomu plic	362	29.2	Epidemiologie	365
28.3	Benigní nádory plic a průdušek	362	29.3	Diagnostika	365
			29.4	Léčba	366
			29.5	Prognóza	366

VII. ONEMOCNĚNÍ PLEURY

30	Pleuritida <i>Vladimír Koblížek</i>	369	31.7	Diferenciální diagnóza	380
30.1	Souhrn	369	31.8	Prognóza	380
30.2	Definice, etiopatogeneze	369	32	Pneumotorax <i>Vladimír Koblížek</i>	381
30.3	Epidemiologie	369	32.1	Souhrn	381
30.4	Klinický obraz	370	32.2	Patofyziologie	381
30.5	Diagnostika	371	32.3	Definice, klasifikace	381
30.6	Léčba	372	32.4	Epidemiologie	384
30.7	Diferenciální diagnóza	373	32.5	Klinický obraz	385
30.8	Prognóza	373	32.6	Diagnostika	385
31	Pleurální výpotek <i>Vladimír Koblížek</i>	374	32.7	Diferenciální diagnóza	385
31.1	Souhrn	374	32.8	Léčba	385
31.2	Definice, etiopatogeneze	374	32.9	Prognóza	387
31.3	Epidemiologie	374	33	Nádory pleury <i>Vítězslav Kolek</i>	388
31.4	Klinický obraz	375	33.1	Maligní mezoteliom pleury	388
31.5	Diagnostika	376	33.2	Jiné primární nádory pleury	390
31.6	Léčba	378	33.3	Sekundární nádory pleury	391

VIII. ONEMOCNĚNÍ MEDIASTINA

34	Nádory mediastina <i>Jana Skříčková</i>	395	35	Záněty mediastina <i>Jana Skříčková</i>	404
34.1	Definice a epidemiologie	395	35.1	Definice a etiologie	404
34.2	Klinický obraz (mediastinální symptomy a syndromy)	395	35.2	Klinický obraz	404
34.3	Diagnostika	397	35.3	Diagnostika	404
34.4	Diferenciální diagnóza	398	35.4	Diferenciální diagnóza	404
34.5	Dělení nádorů mediastina	398	35.5	Léčba	405
34.6	Prognóza	402	35.6	Prognóza	405

IX. ONEMOCNĚNÍ PLICNÍHO OBĚHU

36	Plicní embolie <i>Pavel Jansa</i>	409	37	Chronická plicní hypertenze <i>Pavel Jansa</i>	413
36.1	Souhrn	409	37.1	Plicní arteriální hypertenze	413
36.2	Definice	409	37.2	Plicní venookluzivní nemoc a plicní kapilární hemangiomatóza	417
36.3	Epidemiologie	409	37.3	Perzistující plicní hypertenze novorozenců	417
36.4	Etiologie a patogeneze	409	37.4	Plicní hypertenze při postižení levého srdce	417
36.5	Klinický obraz	410	37.5	Plicní hypertenze u respiračních onemocnění	419
36.6	Diagnostika	410	37.6	Chronická tromboembolická plicní hypertenze	419
36.7	Léčba	411			

X. SYNDROM SPÁNKOVÉ APNOE A HYPOVENTILACE

38	Syndrom spánkové apnoe <i>Vladimír Koblížek</i>	427	39	Hypoventilační syndromy <i>Vladimír Koblížek</i>	432
38.1	Souhrn	427	39.1	Souhrn	432
38.2	Definice	427	39.2	Definice	432
38.3	Epidemiologie	427	39.3	Epidemiologie	432
38.4	Klinický obraz	427	39.4	Klinický obraz	432
38.5	Diagnostika	428	39.5	Diagnostika	432
38.6	Léčba	430	39.6	Léčba	433
38.7	Diferenciální diagnóza	430	39.7	Diferenciální diagnóza	433
38.8	Prognóza	431	39.8	Prognóza	433

XI. RESPIRAČNÍ INSUFICIENCE

40	Respirační insuficience <i>Vítězslav Kolek</i>	437	41	Syndrom akutní dechové tísně <i>Vítězslav Kolek, Petr Jakubec</i>	440
40.1	Souhrn	437	41.1	Definice	440
40.2	Definice	437	41.2	Etiologie a patogeneze	440
40.3	Epidemiologie	437	41.3	Klinický obraz	441
40.4	Etiologie a patogeneze	438	41.4	Diagnostika	441
40.5	Klinický obraz	439	41.5	Léčba	441
40.6	Diagnostika	439	41.6	Diferenciální diagnóza	441
40.7	Léčba	439	41.7	Prognóza	442

XII. VROZENÁ ONEMOCNĚNÍ PLIC

42	Vývojové vady <i>Vítězslav Kolek</i>	445	43.6	Plicní exacerbace u CF	450
42.1	Definice	445	43.7	Diagnostika	451
42.2	Etiologie a patogeneze	445	43.8	Léčba	451
42.3	Anomálie plicní tkáně	446	43.9	Diferenciální diagnóza	452
42.4	Anomálie průdušnice a bronchů	446	43.10	Prognóza	452
42.5	Anomálie mezilalokových štěrbin	446	44	Deficit alfa1-antitrypsinu <i>Vladimír Koblížek</i>	453
42.6	Anomálie plicních cév	446	44.1	Souhrn	453
42.7	Anomálie hrudní stěny	447	44.2	Definice	453
42.8	Anomálie bránice	447	44.3	Epidemiologie	453
43	Cystická fibróza <i>Libor Fila</i>	448	44.4	Klinický obraz	455
43.1	Souhrn	448	44.5	Diagnostika	455
43.2	Definice	448	44.6	Léčba	455
43.3	Epidemiologie	448	44.7	Diferenciální diagnóza	456
43.4	Patofyziologie	449	44.8	Prognóza	456
43.5	Klinický obraz	450			

XIII. POŠKOZENÍ PLIC VLIVY ZE VNÍŠNÍHO PROSTŘEDÍ

45	Poškození plic vlivy zevního prostředí <i>Martina Šterclová</i> ..	459	45.4	Termické plicní poškození a respirační důsledky inhalace zplodin hoření	466
45.1	Výšková nemoc	459	45.5	Akutní a chronické poškození plic vzniklé v důsledku inhalace toxických par a plynů	467
45.2	Létání letadlem a plicní nemoci	462			
45.3	Potápění a plicní nemoci	464			

XIV. SPECIÁLNÍ TERAPEUTICKÉ POSTUPY

46	Terapeutická bronchologie <i>Vítězslav Kolek</i>	473	48	Zákroky v intenzivní pneumologii <i>Vratislav Sedlák</i>	484
46.1	Úvod.....	473	48.1	Úvod.....	484
46.2	Přehled používaných metod a technologií.....	473	48.2	Seznam metod.....	484
46.3	Jednotlivé metody.....	473	48.3	Metody a postupy v intenzivní péči v pneumologii.....	484
46.4	Závěr – perspektivy.....	477	48.4	Závěr – perspektivy.....	492
47	Dlouhodobá domácí oxygenoterapie		49	Plicní rehabilitace <i>Kateřina Neumannová,</i>	
	<i>Vladimír Bartoš, Vladimír Koblížek</i>	478		<i>Jakub Zatloukal, Vladimír Koblížek, Michal Kopecký</i>	493
47.1	Úvod.....	478	49.1	Úvod.....	493
47.2	Přehled metod a způsobů DDOU.....	478	49.2	Přehled významů a cílů plicní rehabilitace.....	493
47.3	Vlastní aplikace DDOU.....	478	49.3	Struktura plicní rehabilitace.....	493
47.4	Závěr – perspektivy.....	483	49.4	Závěr – perspektivy.....	500

XV. METODY HRUDNÍ CHIRURGIE

50	Diagnostika a léčba hrudních traumat <i>Robert Lischke</i>	505	51.2	Přehled hrudních výkonů u zánětlivých procesů.....	509
50.1	Úvod.....	505	51.3	Vlastní výkony.....	509
50.2	Stavy bezprostředně ohrožující život způsobené poraněním hrudníku.....	505	51.4	Indikace k chirurgické léčbě tuberkulózy.....	514
50.3	Poranění hrudníku s větším časovým prostorem pro diagnózu a léčbu.....	507	51.5	Závěr – perspektivy.....	514
50.4	Závěr.....	508	52	Metody hrudní onkochirurgie <i>Jiří Klein</i>	515
51	Chirurgická diagnostika a léčba zánětlivých onemocnění dutiny hrudní		52.1	Úvod.....	515
	<i>Vladislav Hytych, Alice Tašková</i>	509	52.2	Přehled klasických operačních postupů.....	515
51.1	Úvod.....	509	52.3	Typy operačních výkonů.....	515
			52.4	Závěr – perspektivy.....	523

XVI. PROBLEMATIKA TRANSPLANTACE PLIC

53	Transplantace plic a srdce a plic		53.2	Transplantace srdce a plic.....	534
	<i>Robert Lischke, Martina Vašáková</i>	527			
53.1	Transplantace plic.....	527			

XVII. FARMAKOEKONOMIKA

54	Farmakoeconomika v pneumologii <i>Viktor Kašák</i>	537	54.3	Farmakoeconomika v pneumologické praxi v ČR.....	540
54.1	Úvod do farmakoeconomiky.....	537	54.4	Role odborných společností v systému regulace úhrad.....	541
54.2	Mechanismus stanovení cen a úhrad léčiv v České republice.....	539			

Přehled použitých zkratk.....	601	Medailonky autorů.....	614
Seznam obrázků.....	607	Rejstřík.....	631